

Cuprins

INTRODUCERE.....	9
ABREVIERI.....	15
TITLUL I. CONTRACTUL DE VÂNZARE.....	17
CAPITOLUL 1. NOȚIUNEA DE CONTRACT, ÎN GENERAL.....	17
1.1. Noțiunea de „contract”.....	17
1.2. Voința juridică – fundament al contractului.....	18
1.3. Forța obligatorie și conținutul obligațional al contractului.....	23
CAPITOLUL 2. ROLUL CONTRACTULUI.....	26
2.1. Precizări prealabile.....	26
2.2. Contractul ca act extinctiv de drept.....	26
2.3. Contractul ca act translativ de drepturi.....	26
2.4. Ce înseamnă însă a fi proprietar?.....	31
2.5. Contractul ca act constitutiv de drepturi sau de situații juridice.....	36
2.6. Concluzii.....	37
CAPITOLUL 3. DESPRE VÂNZARE, ÎN GENERAL.....	46
3.1. Sediul materiei.....	46
3.2. Noțiunea de vânzare. Definiție.....	48
CAPITOLUL 4. CARACTERELE JURIDICE ALE CONTRACTULUI DE VÂNZARE.....	50
4.1. Caracterul generator de obligații și translativ de proprietate.....	50
4.1.1. Caracterul translativ de proprietate și riscul contractului.....	51
4.2. Caracterul sinalagmatic.....	54
4.3. Caracterul oneros.....	54
4.4. Caracterul comutativ.....	54
4.5. Caracterul consensual. Forma contractului de vânzare.....	55
4.6. Dovada contractului.....	58
CAPITOLUL 5. PĂRȚILE CONTRACTULUI DE VÂNZARE.....	59
5.1. Introducere.....	59
5.2. Formarea/încheierea contractului de vânzare.....	62
CAPITOLUL 6. CONDIȚII DE VALIDITATE ALE CONTRACTULUI DE VÂNZARE.....	63
6.1. Introducere.....	63
6.2.1. Incapacități speciale.....	65

6.2.2. Incapacitatea persoanelor fizice sau juridice străine de a dobândi terenuri în România	68
6.2.3. Cazuri de inalienabilitate în dreptul civil actual	69
6.3. Consimțământul părților	70
6.3.1. Viciile de consimțământ. Eroarea	72
6.3.2. Dolul	74
6.3.3. Violența	75
6.3.4. Leziunea	77
6.4. Obiectul contractului	79
6.4.1. Despre lucrul vândut. Condiții	80
6.4.1.1. Lucrul să existe	80
6.4.1.2. Lucrul să fie în circuitul civil	83
6.4.1.3. Lucrul să fie determinat sau determinabil, licit și posibil	85
6.4.1.4. Vanzătorul trebuie să fie proprietarul lucrului vândut	85
6.4.2. Câteva cazuri tipice de vânzare a bunului altuia	88
6.4.2.1. Bun aflat în indiviziune	88
6.4.2.2. Vânzarea unui bun comun de către unul dintre soți fără consimțământul celuilalt soț	89
6.4.2.3. Vânzarea unui lucru efectuată de către un proprietar aparent	89
6.4.2.4. Alte ipoteze	90
6.4.3. Despre preț	91
6.4.3.1. Condiții ale prețului	91
6.4.3.2. Modalitățile de plată a prețului	94
6.4.3.3. Plata prețului și cesiunea de creanță	95
6.4.3.4. Garantarea achitării prețului	95
6.5. Cauza în contractul de vânzare	96
6.5.1. Problema cauzei în contractul de vânzare sau a cauzei, în general	96
6.5.2. Condiții privind valabilitatea cauzei	103
6.5.2.1. Existența cauzei	103
6.5.2.2. Caracterul real al cauzei	104
6.5.2.3. Caracterul licit și moral al cauzei	105
6.5.3. Rolul cauzei	105
6.5.4. Proba cauzei	109
CAPITOLUL 7. DREPTUL DE PREEMPȚIUNE	111
7.1. Introducere	111
7.2. Modalități de exercitare a dreptului de preempțiune	116
7.3. Dreptul de preempțiune în cazul vânzării terenurilor cu destinație forestieră	119
7.4. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 17/2014 referitoare la vânzarea terenurilor agricole situate în extravilan	120
7.5. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică	121
7.6. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național	122

7.7. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 422/2001 privind monumentele istorice.....	122
7.8. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii	122
7.9. Dreptul de preempțiune reglementat de Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989	122
7.10. Dreptul de preempțiune reglementat de art. 1.901 alin. (2) și art. 1.730-1.740 C. civ.	123
CAPITOLUL 8. ACTELE PREPARATORII. PROMISIUNILE DE VÂNZARE.	
EXECUTAREA SİLITĂ A PROMISIUNII	124
8.1. Considerații introductive	124
8.2. Dezvoltarea problemei. Promisiunea unilaterală de vânzare.....	126
8.2.1. Natura juridică a promisiunii unilaterale de vânzare	127
8.3. Promisiunea sinalagmatică de vânzare	133
8.4. Pactul de opțiune	135
8.5. Publicitatea promisiunii	137
8.6. Executarea silită a promisiunii	139
8.7. Concluzii.....	146
CAPITOLUL 9. CLAUZE SPECIALE CARE AR PUTEA FI UTILIZATE ÎN CONTRACTUL DE VÂNZARE.....	150
9.1. Pactele comisorii exprese	150
9.2. Teoria impreviziunii	150
9.2.1. Teoria impreviziunii în dreptul civil român.....	153
9.3. Clauzele prezumate abuzive	154
9.3.1. Clauzele prezumate abuzive la formarea contractului	155
9.3.2. Clauze prezumate abuzive la executarea contractului	155
9.3.3. Clauze prezumate abuzive la promovarea unor acțiuni în justiție	156
9.3.4. Clauze considerate abuzive în dreptul românesc	156
9.4. Clauza de decizie	160
9.5. Clauza penală și arvuna	162
9.5.1. Clauza penală.....	162
9.5.1.1. Regimul juridic al clauzei penale	163
9.5.2. Clauza de arvună	165
9.6. Pactul de preferință.....	166
TITLUL II. EFECTELE CONTRACTULUI DE VÂNZARE.....	171
CAPITOLUL 1. EFECTELE CONTRACTULUI DE VÂNZARE	171
1.1. Introducere.....	171
1.2. Efectul dublu translativ de proprietate al contractului (al lucrului și al prețului)	171
1.2.1. Clauza de rezervă a proprietății	172

1.3. Efectul translativ al riscurilor lucrului vândut	178
1.4. Efectul consolidării legăturii juridice	178
1.5. Efectul creator de obligații.....	179
1.6. Efectul de publicitate	179
1.6.1. Care sunt efectele înscrierii în Cartea funciară?	179
1.7. Interpretarea contractului.....	181
CAPITOLUL 2. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR.....	184
2.1. Obligațiile vânzătorului	184
2.1.1. Obligația de a transmite proprietatea bunului sau dreptului vândut	185
2.1.2. Predarea lucrului vândut.....	185
2.1.2.1. Modul de executare a predării	186
2.1.2.2. Cheltuielile de predare și de ridicare a bunului	187
2.1.2.3. Locul predării.....	187
2.1.2.4. Obiectul predării	188
2.1.2.5. Predarea fructelor.....	189
2.1.2.6. Predarea accesoriilor.....	189
2.1.2.7. Conservarea bunului până la predare.....	189
2.1.2.8. Răspunderea vânzătorului pentru neexecutarea obligației de predare a bunului.....	189
2.1.2.9. Obligații derivate ale obligației de predare.....	190
2.1.3. Obligația de garanție a vânzătorului	190
2.1.3.1. Garanția pentru evicțiune.....	190
2.1.3.1.1. Garanția faptului personal.....	190
2.1.3.1.2. Garanția contra evicțiunii provenind din fapta terțului.....	195
2.1.3.1.3. Garanția convențională de evicțiune.....	206
2.1.3.2. Garanția pentru viciile lucrului vândut	208
2.1.3.2.1. Introducere	208
2.1.3.2.2. Viciile aparente	211
2.1.3.2.3. Viciile ascunse	211
2.1.3.2.4. Efectele și întinderea răspunderii vânzătorului pentru vicii.....	220
2.1.3.2.5. Modificări convenționale ale garanției pentru vicii	221
2.1.3.2.6. Obligația de plata a impozitului pe transferul proprietății	222
2.2. Obligațiile cumpărătorului.....	223
2.2.1. Plata prețului	224
2.2.1.1. Locul și data plății.....	226
2.2.1.2. Dobânda prețului	227
2.2.1.3. Sancțiunea neplății prețului	227
2.2.1.4. Garantarea creanței prețului.....	229
2.2.1.5. Oferta de plată.....	229
2.2.2. Preluarea lucrului cumpărat	230
2.2.3. Suportarea cheltuielilor vânzării	230
2.2.4. Respectarea de către cumpărător a unor obligații scriptae in rem	230
2.2.5. Suportarea cheltuielilor de publicitate	231

TITLUL III. VARIETĂȚI DE VÂNZARE	232
CAPITOLUL 1. VÂNZAREA ÎN CARE POZIȚIA CUMPĂRĂTORULUI ESTE ESENȚIALĂ.....	232
1.1. Introducere.....	232
1.2. Vânzarea pe gustate.....	232
1.3. Vânzarea pe încercate.....	234
1.4. Vânzarea pe bază de mostră sau model.....	235
CAPITOLUL 2. VÂNZAREA ÎN CARE POZIȚIA CUMPĂRĂTORULUI NU ESTE ESENȚIALĂ.....	237
2.1. Vânzarea în bloc.....	237
2.2. Vânzarea după greutate, număr sau măsură.....	237
2.3. Vânzarea de bunuri viitoare.....	238
CAPITOLUL 3. ALTE TIPURI DE VÂNZARE.....	241
3.1. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare. Noțiune.....	241
3.1.1. Regim juridic.....	241
3.1.2. Interesul reglementării.....	243
3.2. Vânzarea de drepturi litigioase. Noțiune.....	247
3.3. Vânzarea unei moșteniri. Noțiune.....	251
3.3.1. Condiții ale vânzării unei moșteniri.....	253
3.3.2. Părțile contractului.....	254
3.3.3. Obiectul contractului.....	255
3.3.4. Condiții de formă ale contractului.....	256
3.3.5. Efectele vânzării (cesiunii).....	257
3.3.6. Modul de realizare a transmisiunii activului succesoral.....	259
3.3.7. Obligațiile vânzătorului.....	260
3.3.8. Obligațiile cumpărătorului.....	261
3.3.9. Reguli particulare în cazul vânzării de drepturi succesoriale, constând în părți indivize.....	261
3.3.10. Formalități de publicitate.....	262
3.4. Vânzarea în sistemul coproprietății pe timp partajat.....	263
3.4.1. Noțiune.....	263
3.4.2. Scurt istoric.....	263
3.4.3. Proprietatea periodică (sau coproprietatea pe timp partajat) în România.....	264
3.5. Vânzarea electronică (contractul electronic).....	268
3.5.1. Noțiune. Sediul materiei.....	268
3.5.2. Formarea contractului încheiat prin mijloace electronice.....	270
3.6. Vânzarea la licitație.....	272
TITLUL IV. CONTRACTE TRANSLATIVE ÎNRUDITE CU VÂNZAREA	275
CAPITOLUL 1. CONTRACTUL DE SCHIMB.....	275
1.1. Definiție. Sediul materiei.....	275
1.2. Caracteristicile schimbului.....	276

1.3. Aplicarea regulilor de la vânzare	276
1.4. Reguli din materia vânzării neaplicabile schimbului.....	277
CAPITOLUL 2. DAREA ÎN PLATĂ	279
2.1. Definiție	279
2.2. Condițiile dării în plată	279
2.3. Efectele dării în plată	280
2.4. Darea în plată reglementată de Legea nr. 77/2016	281
CAPITOLUL 3. CONTRACTUL DE FURNIZARE.....	287
3.1. Definiție. Sediul materiei.....	287
3.2. Delimitarea față de vânzare	288
3.3. Caracterele juridice ale contractului	288
3.4. Condițiile de validitate și efectele contractului de furnizare.....	289
TITLUL V. ALTE CONTRACTE TRANSLATIVE	291
CAPITOLUL 1. DESPRE LIBERALITĂȚI, ÎN GENERAL	291
1.1. Introducere	291
1.2. Liberalitățile în general	291
1.3. Liberalitățile sunt acte juridice gratuite	292
1.3.1. Elementul obiectiv	292
1.3.2. Elementul subiectiv	293
1.4. Liberalitățile și actele dezinteresate (actele de binefacere).....	297
1.5. Formalismul.....	298
1.6. Liberalitățile. Dispoziții comune	299
1.7. Condițiile de validitate ale liberalității (în general)	300
1.7.1. Consimțământul	300
1.7.1.1. Viciile de consimțământ în materia liberalităților	300
1.7.2. Capacitatea părților	301
1.7.2.1. Incapacități de a dispune prin liberalități	303
1.7.2.2. Incapacități de a primi liberalități	303
1.7.3. Obiectul liberalității	304
1.7.4. Cauza liberalității	305
1.7.4.1. Elementul material	305
1.7.4.2. Elementul psihologic	306
1.7.5. Forma liberalității	308
1.7.6. Voințele pioase	308
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE DONAȚIE	310
2.1. Definiție. Sediul materiei.....	310
2.2. Interpretarea contractului de donație	310
2.3. Caracterele juridice ale contractului de donație.....	311
2.3.1. Caracterul gratuit al donației.....	311
2.3.2. Caracterul solemn al contractului de donație.....	312
2.3.3. Caracterul unilateral al contractului de donație	312

2.3.4. Caracterul translativ de proprietate al contractului de donație	313
2.4. Condițiile de validitate ale contractului de donație	313
2.4.1. Capacitatea de a contracta	313
2.4.2. Consimțământul părților	315
2.4.3. Un obiect determinat și licit	315
2.4.4. O cauză licită și morală	316
2.4.5. Forma contractului de donație	316
2.5. Principiul irevocabilității donațiilor	318
2.5.1. Clauze incompatibile cu principiul irevocabilității	321
2.5.1.1. Condițiile pur potestative stipulate în favoarea debitorului	321
2.5.1.2. Plata datoriilor viitoare nedeterminate	322
2.5.1.3. Dreptul donatorului de a dispune în continuare de bunul donat	322
2.5.1.4. Rezervarea dreptului de denunțare unilaterală a contractului	322
2.5.2. Clauze permise a fi inserate în contractul de donație	322
2.5.2.1. Clauze prin care contractul de donație este afectat de un termen	323
2.5.2.2. Clauze prin care contractul de donație este afectat de o condiție	323
2.5.2.3. Clauze prin care se stipulează plata datoriilor prezente	323
2.5.2.4. Clauza de reîntoarcere convențională a bunului donat	323
2.5.2.5. Clauze ce privesc donația cu rezerva uzufructului	323
2.5.2.6. Clauza de inalienabilitate în contractul de donație	324
2.6. Revocabilitatea donațiilor între soți	324
2.7. Celelalte cauze de revocare a donațiilor	326
2.7.1. Revocarea donațiilor pentru neexecutarea sarcinilor	326
2.7.2. Revocarea pentru ingraturdine	328
2.7.2.1. Revocarea donației pentru atentat la viața donatorului sau a unei persoane apropiate lui	329
2.7.2.2. Revocarea pentru fapte penale, cruzimi sau injurii grave la adresa donatorului	330
2.7.2.3. Revocarea pentru refuz de alimente	331
2.8. Acțiunea în revocare	332
2.9. Revocarea promisiunii de donație	333
CAPITOLUL 3. EFECTELE CONTRACTULUI DE DONAȚIE	334
3.1. Efectele donației între părți	334
3.2. Obligațiile donatorului	334
3.3. Obligațiile donatarului	336
3.4. Opozabilitatea donațiilor în raport cu terții	337
CAPITOLUL 4. DONAȚIILE INDIRECTE, DONAȚIILE SIMULATE, DARURILE MANUALE	339
4.1. Donațiile indirecte	339
4.1.1. Renunțarea la un drept	339
4.1.2. Remiterea de datorie	340
4.1.3. Stipulația în favoarea unei terțe persoane	340
4.1.4. Plata datoriei altuia	341

4.2. Donațiile simulate	341
4.2.1. Donațiile deghizate	341
4.2.2. Donația simulată prin interpunere de persoane.....	342
4.3. Darurile manuale	343
4.3.1. Noțiuni	343
4.3.2. Obiectul darului manual	344
4.3.3. Problema darurilor de nuntă	346
4.3.4. Dovada darului manual.....	347
4.4. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei și donațiile între soți (donațiile mutuale).....	347

CAPITOLUL 5. ALTE TIPURI DE LIBERALITĂȚI (LIBERALITĂȚILE

ATIPICE).....	352
5.1. Introducere	352
5.2. Clauza de preciput	352
5.2.1. Reglementare	352
5.2.2. Natura juridică	354
5.2.2.1. Clauza de preciput – act convențional	354
5.2.2.2. Clauza de preciput – act mortis causa.....	355
5.2.2.3. Clauza de preciput – liberalitate	355
5.2.2.4. Ce natură are totuși clauza de preciput?	357
5.3. Sponsorizarea.....	359
5.3.1. Forma contractului.....	360
5.3.2. Caracterele juridice ale contractului de sponsorizare	360
5.3.3. Părțile contractului de sponsorizare	362
5.3.4. Obiectul contractului de sponsorizare.....	363
5.3.5. Efectele și încetarea contractului de sponsorizare	364
5.4. Mecenatul	364
5.4.1. Elemente specifice mecenatului.....	365
5.4.2. Efectele actului de mecenat	365
5.4.3. Mecenatul este o donație atipică.....	366
5.4.4. Mecenatul nu este o varietate a legatului cu titlu particular	366
5.5. Liberalități care prezintă dificultăți de calificare	367
5.5.1. Actele de executare a unor obligații naturale.....	367
5.5.2. Liberalitățile remuneratorii sau modice	368
5.5.3. Donațiile de bunuri viitoare (mortis causa) și instituirea contractuală	370
5.5.3.1. Argumente în favorem	370
5.5.3.2. Instituirea contractuală. Definiție	371
5.5.3.3. Efectele donației de bunuri viitoare în timpul vieții donatorului.....	373
5.5.3.4. Efectele donației de bunuri viitoare după decesul donatorului	374
5.5.3.5. Donația de bunuri viitoare și rezerva succesorală.....	375
5.5.3.6. Reducțiunea donației de bunuri viitoare făcută anterior căsătoriei.....	375
5.5.3.7. Reducțiunea donației de bunuri viitoare făcute în timpul căsătoriei.....	375
5.6. Donațiile pioase (cele făcute în favoarea bisericii).....	376

TITLUL VI. CONTRACTE CARE ASIGURĂ FOLOSINȚA BUNURILOR.....	378
CAPITOLUL 1. INTRODUCERE.....	378
1.1. Folosința bunurilor – drept real sau drept personal?	378
1.2. Dreptul de folosință derivând din locațiune în viziunea Codului civil.....	379
CAPITOLUL 2. DESPRE LOCAȚIUNE. GENERALITĂȚI	382
2.1. Definiție. Sediul materiei.....	382
2.2. Calitatea de locator sau locatar	382
2.3. Bunuri ce pot face obiectul locațiunii.....	384
2.4. Caracterele juridice ale contractului de locațiune.....	384
2.5. Durata contractului de locațiune.....	385
2.6. Prețul locațiunii	386
2.7. Condițiile de validitate ale contractului.....	386
2.7.1. Capacitatea de a contracta	386
2.7.2. Consimțământul părților	388
2.7.3. Obiectul locațiunii	388
2.7.4. Cauza în contractul de locațiune.....	389
2.7.5. Forma și publicitatea locațiunii	389
2.8. Efectele contractului de locațiune.....	390
2.8.1. Obligațiile locatorului.....	390
2.8.2. Obligațiile locatarului.....	392
2.9. Sublocațiunea și cesionarea locațiunii	395
2.10. Expirarea termenului și tacita relocațiune	396
2.11. Înstrăinarea bunului dat în locațiune.....	397
2.12. Înstrăinarea bunului dat în locațiune chiar către locatar	398
2.13. Încetarea contractului de locațiune	399
2.13.1. Expirarea termenului	399
2.13.2. Convenția părților, prin înstrăinarea bunului.....	399
2.13.3. Denunțarea unilaterală.....	399
2.13.4. Rezilierea (culpabilă) pentru neexecutarea obligațiilor	399
2.13.5. Imposibilitatea folosirii bunului	400
2.13.6. Desființarea titlului locatorului.....	400
2.13.7. Moartea locatorului sau a locatarului	401
2.14. Obligații ce incumbă părților la încetarea locațiunii.....	402
CAPITOLUL 3. CONTRACTUL DE ÎNCHIRIERE A LOCUINȚEI	405
3.1. Definiție. Sediul materiei.....	405
3.2. Înțelesul unor termeni utilizați de Legea nr. 114/1996.....	405
3.3. Încheierea contractului	406
3.4. Executarea contractului de închiriere	409
3.5. Subînchirierea și cesiunea contractului de închiriere	411
3.6. Încetarea contractului de închiriere	411
3.7. Locuințe cu destinație specială.....	413
3.7.1. Locuințele sociale.....	413
3.7.2. Locuința de serviciu și locuința de intervenție	414

3.7.3. Locuința de necesitate.....	415
3.7.4. Locuința de protocol.....	415
CAPITOLUL 4. CONTRACTUL DE ARENDARE	417
4.1. Definiția și sediul materiei.....	417
4.2. Caracterele juridice ale contractului de arendare.....	417
4.3. Bunuri ce pot fi arendate.....	419
4.4. Condițiile de validitate ale contractului	419
4.4.1. Părțile contractului.....	419
4.4.2. Durata arendării	421
4.4.3. Arenda.....	421
4.5. Reînnoirea și încetarea contractului.....	422
TITLUL VII. CONTRACTE CARE EVOCĂ PREGNANT CALITATEA DE PROFESIONIST (COMERCIANT) PENTRU CEL PUȚIN UNA DINTRE PĂRȚI	424
CAPITOLUL 1. CONTRACTUL DE ANTREPRIZĂ	424
1.1. Definiție. Sediul materiei.....	424
1.2. Deosebiri față de alte contracte.....	424
1.3. Caracterele juridice ale contractului de antrepriză.....	427
1.4. Condițiile de validitate ale contractului de antrepriză	427
1.5. Efectele contractului de antrepriză	429
1.5.1. Problema riscurilor	429
1.5.2. Obligațiile antreprenorului.....	430
1.5.3. Obligațiile beneficiarului	431
1.6. Încetarea contractului.....	432
1.7. Contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții.....	433
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE SOCIETATE	437
2.1. Definiție. Sediul materiei.....	437
2.2. Caracterele juridice ale contractului de societate.....	443
2.3. Durata societății	446
2.4. Răspunderea asociaților fondatori și a primilor administratori.....	446
2.5. Societatea simplă	446
2.5.1. Constituirea și modificarea societății.....	446
2.6. Societățile de fapt	449
2.7. Efectele contractului de societate	450
2.7.1. Drepturile și obligațiile asociaților	450
2.7.2. Regimul părților de interes	451
2.7.2.1. Transmiterea părților de interes	451
2.7.3. Participarea la profit (beneficii) și pierderi (art. 1.902 C. civ.).....	453
2.7.4. Obligația de neconcurență	453
2.7.5. Folosirea bunurilor sociale.....	454
2.7.6. Hotărârile privind societatea.....	455
2.7.7. Administrarea societății	455

2.7.7.1. Limitele și revocarea mandatului de administrator.....	456
2.7.7.2. Drepturile asociaților care nu sunt administratori.....	457
2.7.8. Obligațiile asociaților față de terți	458
2.7.8.1. Obligațiile față de creditorii societății	458
2.7.8.2. Răspunderea asociaților aparenti.....	459
2.7.8.3. Răspunderea asociaților oculti.....	459
2.7.9. Interdicția emiterii instrumentelor financiare	460
2.8. Pierderea calității de asociat	460
2.8.1. Retragerea asociatului din societatea cu durată nedeterminată	460
2.8.2. Retragerea din societatea cu durată determinată.....	461
2.8.3. Excluderea din societate	461
2.9. Încetarea contractului de societate și dizolvarea societății	462
2.9.1. Cazurile generale de încetare.....	462
2.9.2. Alte cazuri de încetare a societății.....	464
2.10. Lichidarea societății.....	465
2.10.1. Numirea și revocarea lichidatorului.....	465
2.10.2. Inventarul.....	465
2.10.3. Puterile lichidatorilor.....	465
2.11. Asocierea în participație	466
TITLUL VIII. REPREZENTAREA CONVENȚIONALĂ	468
CAPITOLUL 1. MANDATUL CU REPREZENTARE (PERFECT)	468
1.1. Despre reprezentare, în general	468
1.2. Fundamentele reprezentării	469
1.3. Forma împuternicirii.....	470
1.4. Conflictul de interese.....	476
1.5. Modificarea, revocarea și încetarea împuternicirii	477
1.6. Mandatul convențional. Definiție. Terminologie	482
1.6.1. Caracterele juridice ale contractului de mandat. Delimitarea față de alte contracte	483
1.6.2. Întinderea și obiectul mandatului	486
1.6.3. Efectele contractului de mandat.....	489
1.6.3.1. Obligațiile mandatarului	489
1.6.3.2. Pluralitatea de mandatar. Substituirea făcută de mandatar	494
1.6.3.3. Obligațiile mandantului	495
1.6.4. Încetarea mandatului.....	497
1.6.4.1. Revocarea mandatului de către mandant	497
1.6.4.2. Renunțarea mandatarului.....	498
1.6.4.3. Moartea, incapacitatea sau falimentul uneia dintre părți	499
CAPITOLUL 2. MANDATUL FĂRĂ REPREZENTARE (IMPERFECT)	500
2.1. Definiție.....	500
2.2. Efectele mandatului fără reprezentare față de terți	501
2.3. Contractele de comision, de consignație și de expediție	502
2.3.1. Considerații generale	502

2.3.1.1. Contractul de comision. Definiție. Sediul materiei.....	502
2.3.1.1.1. Caracterele juridice ale contractului de comision. Obiectul și forma contractului.....	503
2.3.1.1.2. Conținutul obligațional al contractului de comision.....	504
2.3.1.1.3. Efectele contractului de comision.....	508
2.4. Contractul de consignatie. Noțiune. Sediul materiei.....	512
2.4.1. Conținutul obligațional al contractului.....	514
2.5. Contractul de expediție. Noțiune. Sediul materiei.....	517
2.5.1. Caracterele juridice ale contractului de expediție.....	519
2.5.2. Conținutul obligațional al contractului de expediție.....	519
2.6. Concluzii în materia contractului de mandat și a derivatelor sale.....	523
TITLUL IX. CONTRACTELE REALE.....	525
CAPITOLUL 1. CONTRACTUL DE DEPOZIT.....	525
1.1. Definiție. Sediul materiei.....	525
1.2. Caracterele juridice ale contractului de depozit.....	527
1.3. Condiții de validitate ale contractului.....	529
1.3.1. Capacitatea părților.....	529
1.3.2. Consimțământul și cauza.....	530
1.3.3. Forma contractului de depozit.....	530
1.4. Depozitul voluntar (propriu-zis). Efectele contractului.....	530
1.4.1. Obligațiile depozitarului.....	530
1.4.1.1. Restituirea bunului.....	532
1.4.2. Obligațiile deponentului.....	533
1.5. Depozitul necesar.....	534
1.6. Depozitul hotelier.....	535
1.6.1. Obligațiile hotelierului.....	536
1.7. Depozitul sechestrului.....	537
1.7.1. Sechestrul convențional.....	538
1.8. Depozitul neregulat.....	540
1.9. Depozitul notarial.....	543
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE ÎMPRUMUT, ÎN GENERAL.....	545
2.1. Definiție. Sediul materiei.....	545
2.2. Împrumutul de folosință (comodatul).....	548
2.2.1. Natura juridică a dreptului de folosință specific comodatului.....	549
2.2.2. Caracterele juridice ale contractului de comodat.....	553
2.2.3. Efectele contractului de comodat.....	555
2.2.3.1. Obligațiile comodarului.....	555
2.2.3.2. Obligațiile comodantului.....	557
2.2.3.3. Dreptul de retenție în cazul comodatului.....	561
2.2.3.4. Încetarea comodatului.....	562
2.3. Împrumutul de consumație (<i>mutuum</i>).....	562
2.3.1. Caracterele juridice ale împrumutului de consumație.....	562
2.3.2. Efectele împrumutului de consumație.....	564

2.3.2.1. Obligațiile împrumutatului	564
2.3.2.2. Obligațiile împrumutătorului	565
2.3.2.3. Titlul executoriu	566
2.3.3. Încetarea contractului	566
2.4. Împrumutul cu dobândă.....	566
2.4.1. Caracterele juridice ale împrumutului cu dobândă.....	568
TITLUL X. CONTRACTELE ALEATORII	570
CAPITOLUL 1. CONTRACTELE ALEATORII, ÎN GENERAL	570
1.1. Teoria generală a contractelor aleatorii	570
1.2. Elementul <i>alea</i>	571
1.3. Contractul aleatoriu și contractul condițional.....	573
1.4. Concluzii în privința contractelor aleatorii	574
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE ASIGURARE	576
2.1. Considerații generale	576
2.2. Sediul materiei. Înțelesul unor termeni.....	577
2.3. Clasificarea asigurărilor.....	582
2.3.1. Asigurări facultative și asigurări obligatorii.....	582
2.3.2. Asigurări de bunuri, asigurări de răspundere civilă, asigurări de persoane.....	582
2.3.3. Asigurarea directă, reasigurarea și retrocesiunea asigurării	583
2.4. Contractul de asigurare. Definiție. Caractere juridice	584
2.5. Efectele contractului de asigurare (în general)	587
2.5.1. Drepturile și obligațiile asiguratului (sau ale persoanei care contractează asigurarea)	587
2.5.2. Drepturile și obligațiile asigurătorului.....	589
2.6. Asigurarea de bunuri	590
2.6.1. Asigurările de credite și garanții și asigurările de pierderi financiare	591
2.7. Asigurarea de răspundere civilă	591
2.8. Asigurarea de persoane.....	592
2.9. Coasigurarea, reasigurarea și retrocesiunea.....	594
CAPITOLUL 3. CONTRACTUL DE RENTĂ VIAGERĂ.....	596
3.1. Considerați generale. Definiție. Sediul materiei.....	596
3.2. Moduri de constituire a rentei viagere	598
3.3. Caracterele juridice ale contractului de rentă viageră.....	600
3.4. Efectele contractului de rentă viageră.....	602
3.4.1. Plata ratelor de rentă.....	602
3.4.2. Dreptul de opțiune al credentierului între a cere executarea silită a contractului sau rezoluțiunea acestuia	603
3.4.3. Irevocabilitatea contractului	604
3.4.4. Insesizabilitatea rentei	604

CAPITOLUL 4. CONTRACTUL DE ÎNTREȚINERE	606
4.1. Definiție. Sediul materiei	606
4.2. Caracterele juridice ale contractului de întreținere	607
4.3. Aplicarea regulilor de la renta viageră	608
4.4. Conținutul întreținerii	609
4.5. Protecția creditorilor părților	610
4.6. Înlocuirea întreținerii prin rentă	611
4.7. Contractul de vânzare cu clauza întreținerii	613
4.8. Încetarea contractului de întreținere	613
CAPITOLUL 5. JOCUL ȘI PARIUL	616
5.1. Definiție. Sediul materiei	616
5.2. Efectele contractului	617
5.3. Competițiile sportive	618
CAPITOLUL 6. CONTRACTUL DE TRANZACȚIE	620
6.1. Definiție. Sediul materiei	620
6.2. Caracterele juridice ale contractului de tranzacție	621
6.3. Condițiile de validitate ale tranzacției	624
6.4. Interpretarea contractului de tranzacție	627
6.5. Efectele contractului de tranzacție	627
6.6. Nulitatea contractului de tranzacție	629
6.7. Tranzacția și acordul de mediere	630
TITLUL XI. CONTRACTE CIVILE CU SUBIECT CALIFICAT (PROFESIONIST)	634
CAPITOLUL 1. CONTRACTUL DE FIDUCIE	634
1.1. Introducere. Istoricul instituției	634
1.2. Originile moderne ale fiduciei – <i>trust</i> -ul anglo-saxon	635
1.3. Fiducia. Definiție. Sediul materiei	637
1.3.1. Fiducia realizează un transfer de drepturi	638
1.3.1.1. Obiectul transferului	638
1.3.2. Finalitatea fiduciei	640
1.3.2.1. Fiducia-gestiune	640
1.3.2.2. Fiducia-garanție	641
1.3.2.3. Fiducia cu scop de transmisiune cu titlu gratuit	642
1.4. Patrimoniul fiduciar	644
1.4.1. Prerogativele proprietății fiduciare	646
1.5. Izvoarele fiduciei	646
1.6. Contractul de fiducie	647
1.6.1. Caracterele juridice ale contractului de fiducie	647
1.6.2. Interdicția liberalității indirecte	648
1.6.3. Părțile contractului de fiducie	649
1.6.4. Consimțământul, obiectul și cauza contractului	651
1.6.5. Beneficiarul fiduciei	653

1.6.6. Reprezentarea intereselor constituitorului	655
1.6.7. Conținutul contractului de fiducie	656
1.6.8. Înregistrarea fiscală.....	657
1.6.9. Opozabilitatea fiduciei.....	659
1.6.10. Precizarea calității fiduciarului	659
1.6.11. Încetarea contractului de fiducie.....	660
1.6.11.1. Denunțarea unilaterală a contractului	660
1.6.11.2. Decesul constituitorului sau fiduciarului	660
1.6.11.3. Împlinirea termenului	661
1.6.11.4. Realizarea scopului.....	661
1.6.11.5. Renunțarea tuturor beneficiarilor.....	661
1.6.11.6. Insolvența fiduciarului.....	661
1.6.12. Efectele încetării contractului de fiducie	662
1.6.13. Concluzii.....	662
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE TRANSPORT.....	664
2.1. Definiție. Sediul materiei.....	664
2.2. Caracterele juridice ale contractului de transport.....	665
2.3. Modalități de transport.....	666
2.4. Domeniul de aplicare, răspunderea și substituirea transportatorului.....	667
2.5. Contractul de transport de bunuri. Efectele contractului	667
2.5.1. Drepturile și obligațiile expeditorului (în principiu).....	667
2.5.2. Drepturile și obligațiile transportatorului (în principiu)	671
2.5.3. Răspunderea transportatorului	673
2.5.4. Răspunderea expeditorului	677
2.6. Contractul de transport de persoane și bagaje	677
2.6.1. Efectele contractului. Drepturi și obligații ale părților	678
CAPITOLUL 3. CONTRACTUL DE AGENȚIE.....	680
3.1. Definiție. Sediul materiei.....	680
3.2. Caracterele juridice ale contractului de agenție.....	681
3.3. Domeniul de aplicare a contractului de agenție.....	682
3.4. Efectele contractului de agenție.....	684
3.4.1. Obligațiile agentului	684
3.4.2. Obligațiile comitentului	684
CAPITOLUL 4. CONTRACTUL DE INTERMEDIERE	689
4.1. Noțiuni. Sediul materiei.....	689
4.2. Caracterele juridice ale contractului de intermediere	690
4.3. Efectele contractului de intermediere	691
4.3.1. Obligațiile clientului	691
4.3.2. Obligațiile intermediarului	692
CAPITOLUL 5. CONTRACTUL DE CONT CURENT	694
5.1. Noțiuni. Sediul materiei.....	694
5.2. Caracterele juridice ale contractului de cont curent.....	695

5.3. Efectele contractului de cont curent.....	696
5.4. Încheierea contului.....	699
5.5. Aprobarea contului	700
5.6. Executarea și poprirea.....	701
5.7. Încetarea contractului de cont curent	701
CAPITOLUL 6. DEPOZITUL BANCAR.....	703
6.1. Depozitul de fonduri	703
6.2. Depozitul de titluri.....	705
CAPITOLUL 7. FACILITATEA DE CREDIT	707
7.1. Noțiune	707
7.2. Utilizarea creditului	707
7.3. Denunțarea unilaterală.....	708
CAPITOLUL 8. ÎNCHIRIEREA CASETELOR DE VALORI	709
8.1. Noțiune. Definiție. Obligația prestatorului	709
8.2. Natura juridică a contractului de închiriere a casetei de valori.....	709
8.3. Caracterele juridice ale închirierii casetelor de valori	710
8.4. Efectele contractului de închiriere a casetelor de valori	710
8.4.1. Drepturile și obligațiile instituției de credit	710
8.4.2. Drepturile și obligațiile clientului	712
8.5. Încetarea contractului.....	712
TITLUL XII. CONTRACTE PRIN CARE SE CONSTITUIE	
GARANȚII REALE	714
CAPITOLUL 1. CONTRACTUL DE IPOTECĂ. INTRODUCERE	714
1.1. Dreptul de ipotecă, în general	714
1.2. Obiectul și întinderea ipotecii.....	717
1.3. Cesiunea ipotecii.....	721
1.4. Efectele ipotecii față de terți.....	721
1.5. Ipotecile convenționale. Generalități	724
1.5.1. Dreptul de a ipoteca	724
1.5.2. Constituitoarea ipotecii	724
1.5.3. Obligațiile garantate.....	725
1.5.4. Obligațiile viitoare sau eventuale	726
1.5.5. Garanția constituită în avans.....	726
1.5.6. Contractul de ipotecă	726
1.5.6.1. Drepturile constituitoareului.....	729
1.5.6.2. Obligațiile constituitoareului.....	729
1.5.6.3. Daunele-interese	730
1.5.6.4. Clauza de inalienabilitate.....	730
1.6. Ipoteca imobiliară	733
1.7. Ipoteca mobilă	736
1.7.1. Constituirea și eficacitatea ipotecii	736

1.7.2. Obiectul ipotecii mobiliare	737
1.7.3. Drepturile și obligațiile părților	737
1.8. Cesionarea și stingerea ipotecii	738
CAPITOLUL 2. CONTRACTUL DE GAJ	740
2.1. Noțiunea și obiectul gajului	740
2.2. Constituirea gajului	740
2.3. Publicitatea gajului	741
2.4. Drepturile și obligațiile creditorului gajist	742